

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет стоматологічний

Кафедра неврології та нейрохірургії

**Силабус навчальної дисципліни
ОК 34.5 «Неврологія»**

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 30 годин, 1 кредит. Семестри: V – VI 3 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра неврології та нейрохірургії. 1). Одеса, вул. Академіка Заболотного 26, Комунальне некомерційне підприємство «Одеська обласна клінічна лікарня» Одеської обласної ради, 8 поверх. 2). Одеса, вул. Тіниста 8, Центр реконструктивної та відновної медицини (Університетська клініка), 3 поверх
Викладач (-і)	Сон Анатолій Сергійович, д.мед.н., професор, завідувач кафедри Стоянов Олександр Миколайович, д.мед.н., професор Горанський Юрій Іванович, к.мед.н., доцент Лебідь Олена Павлівна, к.мед.н., доцент Перькова Гана Василівна, к.мед.н., доцент Добровольський Василь Вячеславович, к.мед.н., доцент Солодовнікова Юлія Олександрівна, к.мед.н., доцент Колесник Олена Олександрівна, асистент Гнатюк Ірина Михайлівна, асистент Ярова Ксенія Олександрівна, асистент
Контактна інформація	Довідки за телефонами (048)7500318 e-mail: neurology@onmedu.edu.ua Консультації черговим викладачем згідно розкладу. Онлайн-консультації проводяться з використанням платформи Ms Teams за попередньою домовленістю.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Telegram, Viber (через створені у месенджері групи для кожної навчальної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - закономірність функціонування нервової системи; особливості клінічних проявів, топічна діагностика та принципи лікування неврологічних захворювань.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова (за професійним спрямуванням), латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізики, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, медична психологія, оториноларингологія, офтальмологія, психіатрія, наркологія, дерматологія, венерологія.

Постреквізити: внутрішня медицина, хірургія, акушерство і гінекологія, інфекційні хвороби, епідеміологія та принципи доказової медицини, онкологія та радіаційна медицина, травматологія і ортопедія, фтизіатрія, анестезіологія та інтенсивна терапія, екстрена та невідкладна медична допомога, гігієна та екологія, паліативна та хоспісна медицина, загальна практика (сімейна медицина).

Мета дисципліни: набуття здобувачем додаткових знань та оволодіння професійними компетентностями та навичками з діагностики, лікування та профілактики неврологічних захворювань.

Завдання дисципліни:

1. Формування вмінь та навичок комунікації, морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

2. Засвоєння знань будови, функціонування, діагностики клінічних проявів розладів, принципів лікування та профілактики захворювань нервової системи.

3. Набуття навичок і вмінь для обстеження неврологічного хворого та оформлення результатів у відповідній медичній документації;

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- симптоми центрального і периферичного парезів.
- рухові розлади при ураженні рухового шляху на різних рівнях.
- анатомо-фізіологічні, біохімічні дані екстрапірамідної системи та синдроми її ураження.
- анатомо-фізіологічні особливості мозочка та синдроми його ураження.
- клінічну класифікацію чутливості, види чутливих розладів, топічні типи чутливих порушень.
- анатомо-фізіологічні особливості та патологію черепних нервів.
- патологію вегетативної нервової системи.
- синдроми ураження кори головного мозку.
- зміни спинномозкової рідини та менінгеальний симптомокомплекс.
- анатомічні особливості кровопостачання головного і спинного мозку.
- принципи класифікації судинних захворювань головного мозку.
- принципи профілактики та лікування гострих порушень мозкового кровообігу.
- сучасну класифікацію епілептичних і неепілептичних пароксизмальних станів.
- основні види цефалгій та тактику їх лікування.
- сучасні уявлення про механізми дії хімічних та фізичних агентів на нервову систему.
- принципи класифікації інфекційних захворювань нервової системи.

- клініку основних нозологічних форм інфекційних захворювань.
- прояви ураження нервової системи за наявності ВІЛ-інфекції.
- сучасні аспекти етіопатогенезу, клінічних форм, лікування демієлінізуючих захворювань.
- принципи формування вертеброгенних і невертеброгенних захворювань периферичної нервової системи.
- клінічні особливості при перинатальному ураженні нервової системи.
- неврологічні прояви спадково-дегенеративних захворювань нервово-м'язової, екстрапірамідної, пірамідної, мозочкової систем.
- неврологічні синдроми при захворюваннях внутрішніх органів, паранеопластичних синдромах.
- вроджені дефекти хребта і спинного мозку.
- групи лікарських препаратів, які застосовуються у хворих неврологічного профілю.1

Вміти:

- діагностувати парези та параліч; виявити ознаки центрального та периферичного парезу.
- діагностувати розлади чутливості.
- діагностувати менінгеальний синдром та визначити показання до проведення люмбальної пункції.
- виявити ознаки бульбарного синдрому.
- діагностувати симптоми ураження черених нервів.
- проводити тести на координацію, діагностувати симптоми ураження мозочка.
- діагностувати мовні розлади.
- діагностувати епілептичний статус та надавати невідкладну допомогу.
- діагностувати неврологічні прояви черепно-мозкової та спинальної травми.
- проводити неврологічне обстеження пацієнтів.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій (4 годин), практичних занять (14 аудиторних години), організації самостійної роботи здобувача (12 годин).

Методи навчання: співбесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, огляд пацієнта, інструктаж та відпрацювання навичок.

Зміст навчальної дисципліни

Тематичний план лекцій

1. Судинні захворювання головного і спинного мозку.
2. Основні нейростоматологічні захворювання і синдроми. Невропатія трійчастого нерва та його окремих гілок. Ятрогенні невропатії трійчастого нерва.

Тематичний план практичних занять

1. Довільні рухи та їх порушення. Пірамідна система. Симптоми центрального і периферичного парезів. Екстрапірамідна система та синдроми її ураження. Мозочок, синдроми ураження мозочка.
2. Чутлива система та симптоми її ураження. Види і типи порушення чутливості.
3. Локалізація функцій у корі головного мозку. Синдроми уражень. Спинномозкова рідина, її зміни. Менінгеальний синдром.
4. Судинні захворювання головного мозку.

5. Інфекційні захворювання нервової системи.
6. Черепні нерви I- XII та синдроми їх ураження.
7. Невропатія трійчастого нерва та його окремих гілок. Ятрогенні невропатії трійчастого нерва. Підсумковий контроль.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Неврологія : навчальний посібник / [І.А.Григорова, Л.І. Соколова, Р.Д. Герасимчук, А.С. Сон, та ін.] за редакцією І.А. Григорової, Л. І. Соколової - 3-є видання – Київ, ВСВ «Медицина», 2020 р. – 640 с.
2. Топічна діагностика патології нервової системи. Алгоритми діагностичного пошуку. Шкробот С.І., Салій З.В., Бударна О.Ю. Укрмедкнига, 2018. – 156 с.
3. Методи обстеження неврологічного хворого: навч. посібник / за ред. Л.І.Соколової, Т.І.Ілляш. – 2-ге вид. – Київ: Медицина, 2020. – 143 с.
4. Медицина невідкладних станів. Екстрена(швидка) медична допомога: підручник / І.С. Зозуля, В.І. Боброва, Г.Г. Рошин та інші / за ред. І.С. Зозулі. - 3-є видання, пер. та доп. - Київ. - ВСВ «Медицина», 2017. – 960 с.
5. Негрич Т.І., Боженко Н.Л., Матвієнко Ю.Щ. Ішемічний інсульт: вторинна стаціонарна допомога: навч. посіб. Львів: ЛНМУ імені Данила Галицького, 2019. – 160 с.

Додаткова література

1. Боженко М.І., Негрич Т.І., Боженко Н.Л., Негрич Н.О. Головний біль. Навчальний посібник.-К.: Видавничий дім «Медкнига», 2019. – 48 с.
2. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: 23-є видання: у 3 томах. Том 1 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона.- «Медицина», 2020. - 258 с.
3. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: 23-є видання: у 3 томах. Том 2 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона.- «Медицина», 2021. - 778 с
4. Медицина за Девідсоном: принципи і практика: 23-є видання: у 3 томах. Том 3 / за ред. Стюарта Г. Ралстона, Яна Д. Пенмана, Марка В.Дж. Стрекена, Річарда П. Гобсона.- «Медицина», 2021. - 642 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. Medical Books On-line Library (Neurology) – free download
<http://medbookshelf.info/category/neurology/>
2. Клінічні настанови з неврології. (Наказ МОЗ України N 487 від 17.08.2007)
<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0487282-07#Text>
3. Міністерство охорони здоров'я України
<http://moz.gov.ua>
4. Державний експертний центр МОЗ України
www.dec.gov.ua/mtd/home/

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання

активності на занятті.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду пацієнта інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду пацієнта та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Підсумковий контроль у формі заліків оцінюється за двобальною шкалою:

- оцінка «зараховано» виставляється здобувачу, який виконав робочу програму освітньої компоненти, не має академічної заборгованості; рівень компетентності – високий (творчий);

- оцінка «не зараховано» виставляється здобувачу, який не виконав робочу програму освітньої компоненти, має академічну заборгованість (середній бал нижче ніж 3,0 (120 балів) та/або пропуски занять); рівень компетентності – низький(рецептивно-продуктивний).

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до відповідних тем вивчення дисципліни згідно тематичного плану.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізень:

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.